

And perhaps there it is – ודילמא שאני התם דאית ליה שותפות בגוייהו different, for he has a partnership therein

OVERVIEW

There is a dispute between ר' יונתן and ריב"ק concerning the פסוק of ושהטו אותו שלוחו של אדם כמותו (by ריב"ק it teaches us that כל קהל עדת ישראל (קדשים) and according to ר' יונתן it teaches us that כל ישראל יוצאין בפסח אחד (כל ישראל יוצאין בפסח אחד) it also teaches us that there is שליחות בקדשים. The גמרא however challenges this proof, and asks perhaps there is שליחות only by the פסח (and the like) where the שליח is a partner in the קרבן. Our תוספות elaborates on the question and also explains why this question was not asked concerning the proof from ריב"ק.

פירוש¹ אבל לשוייה שליח היכא דליכא שותפות מנליה –

The explanation of the question ודילמא שאני התם וכו' is that granted we can derive that one can make a שליח if the שליח is a partner,² **however how can we derive that a שליח can be appointed even when he has no partnership interest.**³

anticipates the following question:

ואין לומר דאין הכי נמי היכא דליכא לו שותפות בגוייהו לא מצי שוייה שליח⁴ –

And one cannot say that indeed this is so; wherever he is not a partner he cannot be designated as a שליח (by קדשים). תוספות responds that we cannot assume this -

דהא תנן בפרק האשה (פסחים דף פח, ב) הרי שאמר לו רבו צא ושחוט עלי הפסח –

For we have learnt in a משנה in פרק האשה; 'where his master told the servant go and שחט a פסח on my behalf -

ושכח מה אמר לו רבו גדי או טלה יקח גדי וטלה ויאמר –

And the servant forgot what his master told him to sacrifice, whether a goat or a lamb; the servant should take a goat and a lamb and proclaim -

¹ It is possible that if not for the פירוש of תוספות we could have understood the question ודילמא differently: The גמרא is asking that perhaps by the פסח there was no שליחות at all; he was able to do the שחיטה since he is a שותף. Therefore תוספות explains that there was no such ה"א that they can be יוצא without שליחות, but rather the question was that שליחות (by קדשים) is effective only if בגוייהו. See פנ"י.

² In the case of ר' יונתן where all ישראל are יוצאים בפסח אחד, the שוחט who is the שליח for all the other Jews is a partner in this פסח, for he too is partaking of it.

³ In the case of a קרבן פסח, for instance, how do we know that a stranger who is not included in this פסח, can be שוחט the קרבן on behalf of its participants.

⁴ The anticipated question is that perhaps by קדשים one can be a שליח only if בגוייהו.

אם גדי אמר לי רבי טלה שלי וגדי שלו ואם טלה אמר לי רבי גדי שלי וטלה שלו –
קרְבַן **“if my master told me to sacrifice a גדי, then the טלה will be for my**
פסח **and the גדי will be for my master’s פסח, and if my master said a**
טלה **, then the גדי is mine and the טלה is his”**. This concludes the משנה.

ומדקאמר טלה שלי וגדי שלו משמע שאין לו שותפות בגדי –

And since the משנה states ‘the טלה is mine and the גדי is his’ this indicates that the servant has no partnership interest in the גדי, and -

אפילו הכי שוחט גדי עבור רבו –

Nevertheless the servant is שוחט the גדי for his master -

אלמא דמצי לשויה שליח אפילו היכא דלית ליה שותפות בגויה –

It is evident from this משנה that a שליח can be designated even if he has no שותפות בגויה.

תוספות asks:

ואם תאמר אמאי לא דחי לעיל⁵ נמי –

And if you will say; why did not the גמרא also deflect previously the proof from ריב"ק that there is שליחות by קדשים. The גמרא could have countered that –

דההיא דרבי יהושע בן קרחה מייירי דאית ליה שותפות בגויה כדאמר הכא⁶ –

That ruling of ריב"ק is discussing a case where the שליח has a בגויה, as the גמרא challenged the proof here from ר' יונתן.

תוספות answers:

ויש לומר דלרבי יונתן דמפיק מהאי קרא דכל ישראל יוצאין בפסח אחד –

And one can say; that according to ר' יונתן who derives from this פסוק (of שחטו אותו כל ישראל) that all of ישראל can fulfill their obligation with one קרבן פסח for everyone, it is therefore apparent that ר' יונתן -

דקסבר אכילת פסחים לא מיעכבא⁷ –

maintains that the eating of the פסח is not a requirement to fulfill the מצוה of שחטו אותו כל ישראל. One is יוצא his obligation of bringing the פסח even if he does not eat it -

⁵ The גמרא derived there שליחות by קדשים from ריב"ק who stated, ‘how can the פסוק state שחטו אותו כל ישראל, when only one person is שוחט. We derive from here that שליח של אדם כמותו’; that since he is שחט on their behalf it is as if כל קהל עדת ישראל is performing the שחיטה.

⁶ The same question that we ask on the לימוד of ר' יונתן, we can also ask on the לימוד of ריב"ק; namely that in the case of the פסח there can be a שליח since he has שותפות בגויה, but how do we know that there can be שליחות even if there is no שותפות בגויה.

⁷ It is impossible that there should be a כזית of the פסח for each Jew to eat if all the Jews participated with only one קרבן פסח. The fact that the תורה teaches that all Jews can join in one קרבן indicates that there is no requirement בדיעבד to eat from the פסח.

אם כן האי דקאמר אחד שוחט לכולן מיירי דאית ליה שותפות בגויה –
Therefore this which ר' יונתן **states that one is שוחט for all is certainly in a case where** the שוחט has a שותפות בגויה

דהא בהכי קרא מיירי –
For this is the case which the פסוק is discussing that there is only one קרבן -
אבל לרבי יהושע בן קרחה דאמר דכל ישראל אין יוצאין בפסח אחד –
However according to יהושע ר' who maintains that כל ישראל are not יוצא with one פסח -

לפי שצריך דכל אחד יאכל כזית –
Because it is necessary that each individual eat a כזית -
אם כן האי ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל רצונו לומר דאחד שוחט פסחים הרבה⁸ –
Therefore this פסוק of ישראל means to say that one person is שוחט many פסחים -

דמחד פסח ליכא לכל אחר כזית –
Since in one פסח there cannot be a כזית for each person of בני"י -
ואם כן מפיק שפיר דהיכא דליכא שותפות דמצי שחיט:
So therefore we can properly derive that even where there is no שותפות he can שחט.

SUMMARY

We find שליחות even when שותפות בגויה לית in the case of the עבד with the גדי and the טלה. The question of ריב"ק does not apply to ודילמא וכו' since he maintains פסחים פסחים is אכילת, מעכב, and therefore many פסחים are bought and if one is שוחט all of them there is no שותפות in the others.

THINKING IT OVER

1. לית ליה שותפות בגויה שליחות even when תוספות proves that there is שליחות. עבד וכו'. Seemingly however we can argue⁹ that the reason the שליחות there is effective is since יד עבד כיד רבו, therefore no שותפות is required; however by a regular שליח it will be necessary for him to be a שותף.

2. שוחט many one person was שוחט ריב"ק according to תוספות. It is not clear from where תוספות derives this. Indeed there were many פסחים¹⁰ but perhaps the שוחט was from his חבורה where שותפות ליה¹¹?

⁸ When he is שוחט פסחים הרבה he can only be included for one קרבן; in the others which he is שוחט he has no שותפות and nevertheless he can be שוחט them as well. See (however), 'Thinking it over' # 2.

⁹ See נח"מ and רש"ש.

¹⁰ See footnote # 8.

¹¹ See סוכ"ד סוף אות ו בד"ה ועיין תוס' and מהרש"א (ותוספות הרא"ש), עצמ"י ונח"מ.